

громадян як справедлива та демократична. На жаль, українські реалії дають підстави стверджувати, що нормативна модель правової держави, що яскраво виражена в Конституції України, не відповідає реальному втіленню вимог останньої. Незважаючи на те, що положення Основного Закону є нормами прямої дії, цей принцип спрацьовує в обмеженому вигляді. Підставою для такого висновку є численні порушення, насамперед, соціально-економічних прав громадян, які не оскаржуються у суді або ж судові рішення не виконуються. Тобто, держава не виконує однієї із важливих своїх функцій як правотворчий і правозахисний інститут – функцію соціальних гарантій та захисту своїх громадян. Внаслідок цього порушується вимога 21-ї статті Конституції України, яка проголошує, що права та свободи людини в Україні є невідчужуваними і непорушними, що суперечить численним фактам реальної дійсності. Адже, у правовій державі правозахисна функція є обов'язковою в діяльності органів і посадових осіб державної влади. Реалізація ознак правової держави є вагомим фактором успішного розвитку громадянського суспільства, неодмінною умовою забезпечення і гарантування основоположних прав і свобод людини і громадянина.

Неприпустимо, коли в країні, яка вже тривалий час веде війну з російськими

окупантами, будь-який громадянин у буденному житті стикається з одними тими ж проблемами. Найперше і найголовніше - це корупція у судовій системі. Окрема і дуже довга тема, яка є, на жаль, невід'ємною частинкою нашого життя. Про незаконні судові рішення і розкішний спосіб життя служителів Феміди говорять дуже давно, але якихось якісних змін досі не видно. Українська Феміда прислуговує або тим, що мають гроші, або ж владі. Тому останнім й вигідно залишати все на своїх місцях.

Друге - це правоохоронна система та прокуратура. Ніби й отримали поліцію і дещо змінилось обличчя правоохоронців, але у цій країні знову щось не так. І, що характерно: жодної реакції влади на таке свавілля з боку правоохоронців.

Третє - це медицина, що погрузла у корупції і некомпетентності лікарів, що іноді може призводити до фатальних наслідків. Українці стикаються із вимаганням у них грошової винагороди медиками за надання медичних послуг.

Це кричуще порушення прав людини. Вийти з цієї ситуації доволі важко, бо судова система відпускає корупціонерів на волю, а потім ще й поновлює на посадах. І так в переважній більшості сфер нашого життя. Прикро констатувати, але закон у нашій країні перетворився на абсолютне право влади вибірково його застосовувати.

Список використаних джерел:

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.
2. Михальченко М. Цивілізаційна чи ціннісна розколоти́сть України? / М. Михальченко, Ю. Шайгородський // Політичний менеджмент. – 2014. – № 6 (21). – С. 18–28.
3. Ревенко Г.В. Правова соціальна держава: теорія та сучасні проблеми становлення в Україні / Г.В. Ревенко // Вісник одеського національного університету. Соціологія і політичні науки. – 2013. – № 13. – С. 421–425.
4. Скрипнюк О.В. Правова держава в Україні: теоретична модель та практика реалізації на сучасному етапі / О.В. Скрипнюк // Право України: Юридичний журнал. – 2010. – № 7. – С. 5–6.

УДК 342.9

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ ПІДХІД

Голота Н.П. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних умовах важливу роль у системі заходів, спрямованих на запобігання і протидію корупції в Україні, відіграє адміністративна відповідальність за правопорушення, які пов'язані з корупцією. У зв'язку з цим здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією, потребують наукового та практичного, обґрунтованого правового забезпечення, що і зумовлює актуальність теми.

Протягом останніх років особливого

значення набули проблеми складу правопорушень, які пов'язані з корупцією та адміністративного корупційного правопорушення, відмежування корупційних проступків від злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності. Одним із елементів реформування антикорупційного законодавства є доповнення КУпАП главою 13–А «Адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією» і визначено особливості провадження у справах зазначеної категорії.

Незважаючи на вжиті заходи, під час розгляду справ про адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією, виникає ряд питань, що не можуть бути однозначно вирішені, а порядок адміністративного провадження не може бути визнаний таким, що повністю задовольняє потреби теорії і практики протидії корупції.

Є ефективність у боротьбі з корупцією в Україні, можливо досягнути через вдосконалення процедури провадження у справах про адміністративні правопорушення пов'язані з корупцією з урахуванням поставлених перед ним завдань та узгодження між собою положень КУпАП і чинного антикорупційного законодавства.

Потрібно зазначити, що у ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» введено нове поняття – «правопорушення, пов'язане з корупцією», під яким потрібно розуміти діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, на яку поширюється дія цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність. Зауважу, що згідно Законом України «Про запобігання корупції» за вчинення корупційного правопорушення особа не може бути притягнута до адміністративної відповідальності. Отже, Законом України «Про запобігання корупції» внесено ряд змін до КУпАП. Зокрема, Глава 13-А КУпАП після введення в дію положень Закону містить вже не склади адміністративних корупційних правопорушень, а склади адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією. Тобто, мова йде про адміністративну відповідальність за порушення пов'язані з корупцією: – порушення встановлених законом обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності; порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків; порушення вимог фінансового контролю; порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень; нежиття заходів щодо протидії корупції; невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції; ненадання, надання завідомо

недостовірної чи не в повному обсязі інформації Національному антикорупційному бюро України тощо.

Потрібно зазначити, що Законом введено новий вид адміністративного стягнення, яке може застосовуватися тільки як додаткове – «позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю» ст.30 КУпАП. Воно призначається судом на строк від шести місяців до одного року незалежно від того, чи передбачене в санкції статті Особливої частини КУПА, хоча на практиці досить рідко застосовується судом, найпоширенішим видом адміністративного стягнення є штраф.

Збільшено строки накладення стягнень за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Так, якщо адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення могло бути накладено протягом трьох місяців з дня виявлення, але не пізніше одного року з дня його вчинення, то адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією, може бути накладено протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення.

Водночас суттєві зміни стосуються також визначення посадових осіб, уповноважених складати протоколи про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Відповідно до змін, внесених до ст. 255 КУпАП, протоколи про вчинення цих правопорушень уповноважено складати посадових осіб органів внутрішніх справ та Національного агентства з питань запобігання корупції. Зауважу, що посадові особи Служби безпеки України, згідно з Законом України «Про запобігання корупції», позбавлені цих повноважень.

Основне концептуальне положення, на якому варто акцентувати увагу – це те, що юридична відповідальність за корупційне правопорушення диференційована. У зв'язку з цим на практиці виникає проблема у відмежуванні складів злочинів від складів інших адміністративних правопорушень, які пов'язані з корупцією. Крім того, запровадження вказаних змін дає змогу підвищити оперативність і ефективність провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, посилити значення адміністративної відповідальності у системі засобів протидії корупції.

Список використаних джерел:

1. Клок О.В. Протидія корупційним правопорушенням засобами адміністративного права: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / О.В. Клок; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Харків, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nulau.edu.ua/bitstream/123456789/10531/1/Klok_O_V_2016.pdf
2. Грабець І.Н. Адміністративно-правові засади діяльності прокурора щодо протидії адміністративним правопорушенням, пов'язаним з корупцією в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук:

- спец. 12.00.07 / І.Н. Грабець; Національна академія прокуратури України. – Київ, 2015. – 20 с.
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 №1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/1700-18>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80131-10>.
5. Інструкція з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2015 року № 1376 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 99. – Ст. 3405.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції: Закон України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/198-19/print1484673396547946>

УДК 342.7

ОРГАНІЗАЦІЙНО–ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

Жарчук В.А. – викладач

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Юридична відповідальність як нормативно – правова гарантія прав людини та громадянина – це передбачені Конституцією та законами вид і міра державно-владного (примусового) за знання особою втрат благ особистого, організаційного і майнового характеру за вчинене правопорушення у сфері певного виду благ. Нормативно – правові гарантії прав поділяють: залежно від території поширення на внутрішньодержавні (національні), які поділяються на державні, локальні та корпоративні, а також на міжнародні гарантії, які поділяються на всесвітні та регіональні; залежно від форми закріплення в нормативних актах – на конституційні та галузеві; залежно від характеру правових норм – на матеріальні та процесуальні; за способом викладення в нормативно-правових актах – на прості, складні і змішані; залежно від того, які органи залучаються до захисту прав і свобод людини, – на судові і позасудові; залежно від функціональної спрямованості – на гарантії реалізації, гарантії охорони та гарантії захисту [1, с. 132].

Організаційно – правові гарантії конституційних прав і свобод людини та громадянина, до яких належать механізм держави, органи місцевого самоврядування, посадові особи, політичні партії, громадські організації, засоби масової інформації, міжнародні правозахисні організації та їх діяльність у сфері правотворчості та правозастосування, спрямована на створення сприятливих умов для реального користування громадянами своїми правами і свободами. Змістом організаційно – правових гарантій є визначення, прийняття та реалізація державою соціальної та правової політики, державний і громадський контроль, обробка інформації щодо прав людини тощо.

Метою організаційно-правових гарантій є підвищення ефективності використання всіма громадянами національних і міжнародних гарантій прав і свобод, а також створення умов для виконання обов'язків. Організаційно-правові гарантії конституційних прав людини та громадянина можна класифікувати за такими підставами: залежно від сфери дії – на національні і міжнародні; за суб'єктом створення – на державні, які створює держава, і недержавні, які створюються як громадські організації; за функціями органів-гарантів – на організаційно-політичні, організаційно – економічні, організаційно – соціальні, організаційно – культурні, організаційно – ідеологічні; за суб'єктом забезпечення – на парламентські, президентські, судові, прокурорські, управлінські, контрольні та місцеві. Нормативно – правові й організаційно-правові гарантії взаємозв'язані між собою та взаємозумовлені і, у свою чергу, класифікуються за різними критеріями, як то: види прав і свобод людини і громадянина; територія поширення; форма закріплення в нормативних актах; характер правових норм; функціональна спрямованість тощо. До специфічних ознак, які дають можливість відокремити різні види гарантій, відносять: особливий об'єкт гарантування (наприклад, економічні блага), особливі державні механізми їх забезпеченості – створення спеціальних державних органів, наділених організаційними та контролюючими повноваженнями, а також надання органам загальної компетенції особливих окремих повноважень у сфері гарантування відповідних прав і свобод [2, с. 39].

Поняття прав і свобод людини відображають певні можливості, зумовлені досягнутим рівнем розвитку суспільства, конкретно-історичними умовами його